

Sygn. akt II S 16/12

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2012r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Bogusław Tocicki (spr.)

Sędziowie: SSA Jerzy Skorupka

SSA Cezariusz Baćkowski

w sprawie w sprawie przekroczenia uprawnień i działania na szkodę spółki z o.o. (...) w O. przez Prezesa Zarządu Spółki D. D. w okresie latach 2008-2009, polegającego na zawieraniu niekorzystnych z ekonomicznego punktu widzenia dla w.w. spółki aneksów do umowy dzierżawy nieruchomości położonej w C., ul. (...) i wyrządzenia szkody w znacznych rozmiarach tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 k.k.;

po rozpoznaniu skargi z dnia 8 czerwca 2012r. wniesionej przez pokrzywdzonego (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. przy ul. (...), na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przygotowawczym Prokuratury Rejonowej w Opolu o sygn. akt 4 Ds. 890/11,

na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z dnia 16 sierpnia 2004r. Nr 179, poz. 1843 z późniejszymi zmianami)

p o s t a n o w i ł :

I. skargę pokrzywdzonej spółki z o.o. (...) **z siedzibą w O. przy ul. (...) przekazać według właściwości do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Opolu, Wydział VII Karny Odwoławczy;**

II. opłatę wniesioną przez spółkę z o.o. (...) z siedzibą w O. przy ul. (...) w wysokości 100 zł przelać na konto Sądu Okręgowego w Opolu.

UZASADNIENIE

I. (...) spółka z o.o. (...) z siedzibą w O. przy ul. (...), za pośrednictwem swojego pełnomocnika, złożyła w dniu 8 czerwca 2012r. w Prokuraturze Rejonowej w Opolu skargę na przewlekłość śledztwa o sygnaturze 4 Ds. 890/11, prowadzonego przeciwko podejrzanemu D. D., datowaną na dzień 29 maja 2012r..

W uzasadnieniu skargi na przewlekłość, przedstawiciel pokrzywdzonej (...) sp. z o.o. podniósł, że postanowieniem z dnia 20.09.2011r. Prokurator Prokuratury Rejonowej – K. O. wyłączył z akt śledztwa 4 ds. 2/11 przeciwko D. D. podejrzanemu o przestępstwa z art. 293 § 3 k.k. i art. 284 § 2 k.k. w zw., z art. 294 § 1 k.k. materiały w sprawie o czyn z art. 296 § 1 k.k., a postanowieniem z dnia 30 grudnia 2011 r. wszczęte zostało śledztwo w wyżej opisanej sprawie pod sygnaturą 4 Ds. 890/11/Sp (c).

Zdaniem pełnomocnika pokrzywdzonej spółki, do dnia wniesienia skargi prokurator prowadzący postępowanie nie podjął czynności w przedmiotowej sprawie, w szczególności – nie zwrócił się do biegłego z zakresu ekonomiki i finansów o sporządzenie opinii w przedmiocie racjonalności, prawidłowości i zasadności podejmowania przez D. D. decyzji ekonomicznych w okresie od 2008 r. do 2009 r. – zawierania aneksów do umowy dzierżawy nieruchomości położonej w C. przy ul. (...). (...) spółki z o.o. (...) podniósł, że na konieczność przeprowadzenia wskazanego dowodu zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w Opolu w postanowieniu z dnia 21 grudnia 2010 roku (sygn. akt III Kp 305/10) uwzględniającego zażalenie pokrzywdzonej na umorzenie postępowania w sprawie 4 Ds. 1081/09 (prowadzonego

dalej pod sygn. 4 Ds. 2/11 – z którego wyodrębniono sprawę 4 Ds. 890/11/Sp (c)). Niezależnie od powyższego, pełnomocnik pokrzywdzonego podkreślił, że od momentu wszczęcia przedmiotowego śledztwa postanowieniem z dnia 30 grudnia 2011 roku, Prokurator prowadzący postępowanie, w odniesieniu do konkretnych realiów przedmiotowej sprawy, nie podjął żadnych czynności zmierzających do zakończenia postępowania przygotowawczego. W tym stanie rzeczy można zatem stwierdzić, że doszło do przewlekłości postępowania 4 Ds. 890/11/Sp (c).

Mając powyższe na uwadze, pełnomocnik spółki z o.o. (...) wniósł o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania przygotowawczego w sprawie przekroczenia uprawnień i działania na szkodę (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. przez D. D.,
2. zlecenie Prokuratorowi prowadzącemu postępowanie odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, w szczególności powołanie – zgodnie z treścią postanowienia Sądu Okręgowego w Opolu Wydział III Karny z dnia 21 grudnia 2011 r. – biegłego z zakresu ekonomiki i finansów w celu wyjaśnienia kondycji finansowej pokrzywdzonej spółki, ekonomicznej racjonalności, prawidłowości i zasadności podejmowania przez D. D. decyzji ekonomicznych w okresie od 2008 r. do 2009 r. – w szczególności – zawierania aneksów do umowy dzierżawy nieruchomości położonej w C. przy ul. (...),
3. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego odpowiedniej sumy pieniężnej w wysokości 20.000 zł.

II. Odnosząc się do skargi na przewlekłość, Prokurator Rejonowy w Opolu podniósł, że śledztwo w tej sprawie zostało wszczęte w dniu 30 grudnia 2011 r. Było ono prowadzone na skutek wyłączenia w tym zakresie materiałów z postępowania tut. Prokuratury 4Ds 2/11 zakończonym skierowaniem do Sądu Okręgowego w Opolu aktu oskarżenia przeciwko D. D. o czyny z art. 296 § 3 k.k. i inne. Prowadzone śledztwo zostało przedłużone do dnia 30 czerwca 2012 r. postanowieniem z dnia 28 marca 2012 r. Prokurator wskazał, że w toku prowadzonego postępowania 4 Ds. 890/11 kontynuowano czynności, które były w części wykonane już w toku postępowania 4 Ds. 2/11 i dotyczyły przedmiotu niniejszego postępowania, a mające na celu wyjaśnienie kwestii odpowiedzialności D. D.. Uzyskano z Sądu Okręgowego VI Wydział Gospodarczy w Opolu akta zawisłej sprawy VI GC 65/11 w sprawie rozliczeń pomiędzy spółkami (...) sp. z o.o. a (...) S.A. i dokonano niezbędnych odpisów z tych akt. Następnie uzyskano nieprawomocny wyrok Sądu Okręgowego VI wydziału Gospodarczego z dnia 5 marca 2012 r. rozstrzygający wzajemne rozliczenia pomiędzy w.w. podmiotami, a następnie uzyskano wyrok Sądu Apelacyjnego Wydziału I Cywilnego z dnia 25 maja 2012 roku rozstrzygający apelację pozwanej spółki (...). W dniu 14 czerwca 2012 roku w tut. Prokuraturze został przesłuchany D. D. i w tym też dniu została wydana decyzja merytoryczna. Wskazując na powyższe, Prokurator wskazał, że brak jest po stronie prowadzącego postępowanie przygotowawcze zawinienia w zakresie przewlekłości postępowania w niniejszej sprawie. Wszelkie czynności procesowe wykonywane były w rozsądnym terminie a do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie konieczne było uzyskanie rozstrzygnięć sądów cywilnych orzekających w przedmiocie roszczeń pomiędzy spółkami (...) sp. z o.o. i (...) S.A. Prokurator na bieżąco monitorował stan zaawansowania tych postępowań i szybko uzyskiwał z Sądu niezbędne dokumenty w szczególności odpisy wyroków. Prokurator wskazał, że pomimo, że organ procesowy dokonując oceny prawnokarnej poczynionych ustaleń faktycznych nie jest związany rozstrzygnięciem Sadu cywilnego, nie mniej jednak z uwagi na charakter tej sprawy, rozstrzygnięcie Sądu „w sprawie gospodarczej” określające kto komu ma zapłacić żadaną kwotę, niewątpliwie rzutuje na ocenę realizacji znamion czynu z art. 296 k.k. W realiach niniejszej sprawy uzyskanie rozstrzygnięcia sądowego w tym zakresie miało kapitalne znaczenie także w kontekście ekonomiki procesowej i uniknięcia dublowania czynności procesowych. Ponadto, wbrew twierdzeniom pełnomocnika pokrzywdzonego, organ procesowy nie był zobowiązany w niniejszym postępowaniu do powołania biegłego z zakresu rachunkowości, gdyż polecenie takiej czynności, które Sąd Okręgowy w Opolu zawarł w postanowieniu z dnia 21 grudnia 2010 roku, dotyczyło innych zachowań D. D. objętych późniejszym aktem oskarżenia, a watek „aneksów do umowy dzierżawy nieruchomości w C.” został zgłoszony przez pokrzywdzoną spółkę (...) dopiero w piśmie z dnia 4 lutego 2011, a więc już po wydaniu postanowienia przez ten Sąd.

Mając powyższe na uwadze, Prokurator Rejonowy wniósł o oddalenie powyższej skargi jako nieuzasadnionej.

III. Przystępując do rozpoznania skargi, Sąd Apelacyjny ustalił następujące fakty:

Pełnomocnik spółki (...) złożył zawiadomienie o popełnieniu przez Prezesa Zarządu Spółki (...) przestępstwa działania na szkodę tej spółki. Według zawiadomienia, Prezes Zarządu doprowadził do braku w kasie spółki ok. 2.000.000 zł.

Na tej podstawie Prokuratura Rejonowa w Opolu wszczęła i prowadziła śledztwo 4 Ds. 1081/09 przeciwko D. D. o czyny z art. 296 § 2 k.k. i art. 585 k.s.h. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz z art. 284 § 2 k.k.

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2010 roku, na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. Prokurator umorzył śledztwo w sprawie 4 Ds. 1081/09 przeciwko D. D. podejrzanemu o czyny z art. 296 § 2 k.k. i art. 585 k.s.h. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz z art. 284 § 2 k.k. wobec stwierdzenia braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Na powyższe postanowienie złożył zażalenie pełnomocnik pokrzywdzonej spółki (...) sp. z o.o.. Sąd Okręgowy w Opolu postanowieniem z dnia 21 grudnia 2010 roku, sygn. akt III Kp 305/10, zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonego spółki (...) sp. z o.o. w O. uwzględnił i uchylił postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Opolu z dnia 30 czerwca 2009 roku. W sporządzonym do orzeczenia uzasadnieniu Sąd Okręgowy podniósł, że w niniejszej sprawie konieczne jest dokonanie prawidłowych kompletnych ustaleń faktycznych i podał jakie czynności powinny zostać w tym celu przeprowadzone. Jednocześnie, wskazał na potrzebę przeprowadzenia analizy (...) spółki (...) w okresie, którego dotyczą zarzuty i powołanie biegłego specjalisty z zakresu rachunkowości i księgowości na temat analizy przepływu środków pieniężnych na rachunkach bankowych i w kasie spółki (...).

W wyniku uchylenia postanowienia o umorzeniu, postępowanie przygotowawcze przeciwko D. D. toczyło się dalej pod sygn. akt 4 Ds. 2/11, a Prokurator uzupełnił czynności procesowe i skierował przeciwko D. D. akt oskarżenia. Jednocześnie, w sprawie pojawił się nowy wątek dotyczący zarzutu związanych z podpisywaniem przez D. D. niekorzystnych z ekonomicznego punktu widzenia dla spółki (...) aneksów do umowy dzierżawy.

W związku powyższym, postanowieniem z dnia 20 września 2011 roku Prokurator wyłączył z akt śledztwa 4 Ds. 2/11 przeciwko D. D. podejrzanemu o przestępstwa z art. 296 § 2 k.k. i z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k., do odrębnego prowadzenia postępowania przygotowawczego materiały w sprawie przekroczenia uprawnień i działania na szkodę (...) spółki z o.o. w O., w okresie od 2008 r. do 2009 r. przez Prezesa Zarządu w.w. Spółki (...), polegającego na zawieraniu niekorzystnych z ekonomicznego punktu widzenia dla w.w. spółki aneksów do umowy dzierżawy nieruchomości położonej w C., ul . (...) i wyrządzenia szkody w znacznych rozmiarach tj. o czyn z art. 296 § 1 k.k..

Postanowieniem z dnia 30 grudnia 2011 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej w Opolu :

I. wszczął śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień i działania na szkodę (...) spółki z o.o. w O., w okresie od 2008 r. do 2009 r. przez Prezesa Zarządu w.w. Spółki (...), polegającego na zawieraniu niekorzystnych z ekonomicznego punktu widzenia dla w.w. spółki aneksów do umowy dzierżawy nieruchomości położonej w C., ul . (...) i wyrządzenia szkody w znacznych rozmiarach tj. o czyn z art. 296 § 1 k.k.;

II. powierzył prowadzenie śledztwa w całości Komendzie Miejskiej Policji w O., wydziałowi dw. z Przystępczością Gospodarczą z wyjątkiem czynności przewidzianych w art. 311 § 3 k.p.k. zastrzeżonych do osobistego wykonania przez prokuratora.

Postanowieniem z dnia 28 marca 2012 roku Prokurator przedłużył okres śledztwa 4 Ds. 890/11 do dnia 30 czerwca 2012 roku.

IV. Nie przesądzając zasadności skargi na przewlekłość postępowania wniesionej przez pełnomocnika spółki z o.o. (...), należy stwierdzić, że Sąd Apelacyjny we Wrocławiu nie jest właściwy do jej rozpoznania skargi.

Wspomniane postępowanie przygotowawcze o sygn. akt 4 Ds. 890/11 zostało bowiem wszczęte przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Opolu w sprawie przekroczenia uprawnień i działania na szkodę (...) spółki z o.o. w O., w okresie od 2008 r. do 2009 r. przez Prezesa Zarządu w.w. Spółki (...), polegającego na zawieraniu niekorzystnych z ekonomicznego punktu widzenia dla w.w. spółki aneksów do umowy dzierżawy nieruchomości położonej w C., ul . (...) i wyrządzenia szkody w znacznych rozmiarach, tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 k.k.. Do rozpoznania spraw o przestępstwa z art. 296 § 1 k.k., zgodnie z przepisem art. 24 § 1 k.p.k. oraz art. 25 § 1 k.p.k. a contrario jest właściwy miejscowo i rzeczowo Sąd Rejonowy w Opolu.

Oznacza to, że zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z dnia 16 sierpnia 2004r. Nr 179, poz. 1843 z późniejszymi zmianami) właściwym do rozpoznania skargi na przewlekłość tego śledztwa jest **sąd przełożony nad sądem, który byłby właściwy rzeczowo do rozpoznania sprawy**, a zatem Sąd Okręgowy w Opolu, Wydział VII Karny Odwoławczy.

Zresztą, właśnie do tego sądu Prokurator Rejonowy w Opolu prawidłowo skierował odpowiedź na wniesioną skargę na przewlekłość śledztwa.

Mając powyższe na uwadze, skargę pokrzywdzonej spółki z o.o. (...) z siedzibą w O. przy ul . (...) należało przekazać według właściwości do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Opolu, Wydział VII Karny Odwoławczy, zaś opłatę wniesioną przez spółkę z o.o. (...) z siedzibą w O. przy ul . (...) w wysokości 100 zł przelać na konto Sądu Okręgowego w Opolu.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak na wstępie.